

PRELIMINÄR BUDGET för Ålands kommunförbund år 2026

Inledning

Den preliminära budgeten för år 2026 för Ålands kommunförbund baseras på förbundets uppdrag att vara en stark intresseorganisation för de åländska kommunerna samt arbetsgivarorganisation för kommuner och kommunalförbunden.

Utgångspunkten är en stabil verksamhetsnivå jämfört med 2025, med justeringar för pris- och löneutveckling samt förväntade behov. Om Ålands kommunförbunds finansiering stadgas i 99 § [Kommunallag för landskapet Åland](#), ytterligare bestämmelser om budgetprocessen tillämpas genom [Grundavtal för Ålands kommunförbund](#).

20 § Finansiering (grundavtal)

Ålands kommunförbunds verksamhet finansieras av kommunerna gemensamt. Av kostnaderna skall hälften fördelas enligt de beskattningsbara inkomsterna vid den kommunala inkomstbeskattningen under föregående år och hälften enligt antal kommuninvånare i respektive kommun på årets första dag det år kostnaderna avser. De beskattningsbara inkomster som ovan avses omfattar även kommunens andel av samfundinkomstskatten.

Se bilaga 1 och 2 för uppgifter om redovisningen enligt debitering samt invånarantal

26 § Budget och ekonomiplan (grundavtal)

Vid beredningen av ekonomiplanen skall medlemskommunerna ges tillfälle att framlägga förslag till utvecklande av kommunförbundets verksamhet.

Budgeten och ekonomiplanen skall i fråga om driftsekonomin specificeras enligt uppgift, och i fråga om investeringar enligt projekt. Den preliminära budgeten och ekonomiplanen för följande kalenderår skall tillställas medlemskommunerna före 15.09 och den godkända budgeten och ekonomiplanen före 30.11.

Allmän bedömning av läget inför 2026

Inför 2026 befinner sig de åländska kommunerna fortsatt i ett komplext läge, påverkat av både omvärldsfaktorer och lokala förutsättningar. Halvvägs in i mandatperioden återstår flera stora projekt som kan komma att påverka kommunernas vardag, såsom arbetet med att minska byråkratin, utvärderingen av lagstiftningen för Kommunernas socialtjänst (KST) samt projekt Sunnanvind. Arbetet med att revidera kommunallagen, som påbörjades hösten 2024 av en tjänstemannagrupp, väntas förhoppningsvis fortsätta framåt och närmar sig målsnöret under 2026. En annan intressant process att följa blir de eventuella förändringarna i landskapsandelssystemet, som utvärderades och presenterades under vintern 2025.

Ekonomiska utsikter

De senaste årens skatterytinstörningar har haft en tydlig negativ påverkan på kommunernas budget- och bokslutsprocesser. Prognosarbetet är svårt då det statistiska underlaget blir alltmer bristfälligt. Situationen är utmanande och svår att komma till rätta med.

På en nationell nivå är arbetslöshetsläget oroande. Under sommaren konstaterades Finland ha den näst högst arbetslösheten i EU (9,9 procent), jämfört med unionens genomsnitt på 5,9 procent¹. På Åland är läget något bättre men visar ändå på en ökning från 4,7 procent (2024) till 5,4 procent (2025)².

Den relativt färskta lagen om likviditetsstöd till kommunerna har nyttjats av två kommuner under 2025. Inför 2026 signalerar totalt tre kommuner att likviditetsstöd kan bli aktuellt för att klara av den ekonomiska situationen. Läget är inte önskvärt och enkla lösningar saknas

Nationella och internationella faktorer

I riket hotar nedskärningar inom fler finansieringsområden för kommunerna, samtidigt som tre välfärdsområden har inlett utvärderingsförfaranden på grund av stora ekonomiska problem. Ute i Europa och världen rasar krigen fortsättningsvis, flera försök har gjorts för att nå framsteg i Ukraina men hittills utan resultat.

*Finström 1 september,
Minna Hellström*

¹ Eurostat. (2025): <https://www.destatis.de/Europa/EN/Topic/Population-Labour-Social-Issues/Labour-market/EULabourMarketCrisis.html> Hämtad 1 september 2025.

² ÅSUB. (2025): <https://www.asub.ax/sv/statistik/arbetsloshetssituationen-juli-2025> Hämtad 1 september 2025.

Målsättningar år 2026

1. **FÖRTROENDEVALDA** Kommunförbundet verkar för stärkta relationer mellan kommunernas förtroendevalda.
 - **Indikator: Representanter från samtliga medlemskommuner deltar i något av ÅKF:s arrangerade tillfällen, t.ex. nätverksträffar eller seminarium.**
2. **UTREDNING ÅKF + KAD** Kommunallagens revidering har aktualiserat organisationsformerna för både ÅKF och KAD. Under 2025 påbörjades ett utredningsarbete kring ÅKF, som utvidgas till att omfatta KAD under 2026.
 - **Indikator: Genomför en utredning av både ÅKF och KAD för att säkerställa att verksamheterna motsvarar behoven som finns och kan möta framtidens behov eller förändringar.**
3. **UTVECKLING AV FÖRBUNDET** Kommunförbundet utvecklar den interna hållbarheten och verkar för flera samarbeten på Åland.
 - **Indikator: Öka graden av hållbara transportsätt för att minska klimatavtrycket.**
 - **Indikator: Delta i minst två ansökningar om samarbetsstöd enligt LL om landskapsandelar till kommunerna (2017:120).**
4. **STARKARE STÄLLNING** Kommunförbundet ska upplevas som en självklar och trovärdig röst för kommunerna på Åland.
 - **Indikator: Minst 20 omnämmanden i media under året och regelbundna möten med centrala beslutsfattare.**
5. **KUNSKAPSSTÖD OCH KOMMUNIKATION** Kommunförbundet underlättar kunskapsstödet för förtroendevalda och tjänstemän genom effektiv och genomtänkt kommunikation.
 - **Indikator: Lansera en sektion under 2026 med minst 10 publicerade frågor och svar.**
 - **Indikator: Publicera minst 10 nyheter eller notiser under året.**

ÖVERSIKT Budget 2026

Kostnads/intäktsslag	ÅKF 2026	KAD 2026	Kurser 2026	Engångs- poster
Personalkostnader	-203 500,00			
Köp av tjänster	-33 200,00	-96 000,00	-5 000,00	
Material, förnödenheter och varor	-6 000,00			
Hyror och övriga verksamhetskostnader	-5 000,00			
Summa	-247 700,00	-96 000,00	-5 000,00	

Den preliminära budgeten utgår ifrån den grundläggande volymen från 2025, samt en tjänst som dataskyddsbud (100 %) inklusive intäkter från försäljning av dataskyddsbud som tjänst.

KOMMUNANDELAR Budget 2026

Kommun	Totalt	ÅKF	KAD	Per rat	Skillnad 2025
Brändö	10 613,67	9 117,88	1 495,79	3 537,89	1 909,82
Eckerö	18 845,13	16 161,18	2 683,95	6 281,71	3 550,56
Finström	53 936,76	46 272,42	7 664,35	17 978,92	10 010,13
Föglö	10 427,28	8 946,15	1 481,13	3 475,76	2 071,89
Geta	9 121,13	7 814,60	1 306,53	3 040,38	1 758,07
Hammarland	32 993,68	28 300,19	4 693,49	10 997,89	6 374,60
Jomala	17 853,03		17 853,03	5 951,01	-58,72
Kumlinge	6 254,48	5 370,18	884,31	2 084,83	1 115,03
Kökar	4 178,33	3 581,06	597,28	1 392,78	845,65
Lemland	46 368,18	39 796,22	6 571,96	15 456,06	8 896,03
Lumparland	7 727,45	6 629,96	1 097,49	2 575,82	1 467,66
Mariehamn	39 630,91		39 630,91	13 210,30	502,13
Saltvik	39 638,18	34 026,84	5 611,34	13 212,73	8 130,66
Sottunga	2 093,96	1 796,50	297,46	697,99	201,30
Sund	19 984,24	17 139,93	2 844,31	6 661,41	3 597,41
Vårdö	9 033,58	7 746,90	1 286,68	3 011,19	1 727,77
Summa	328 700,00	232 700,00	96 000,00	109 566,67	52 100,00

JÄMFÖRELSE Inklusive 2025 års kostnad för DPO

Kommun	Totalt 2026	Totalt 2025	DPO 2025	ÅKF + DPO 2025	Skillnad Totalt
Brändö	10 613,67	8 703,85	2 306,52	11 010,37	-396,70
Eckerö	18 845,13	15 294,57	4 613,04	19 907,61	-1 062,48
Finström	53 936,76	43 926,63	6 919,44	50 846,07	3 090,69
Föglö	10 427,28	8 355,39	2 306,52	10 661,91	-234,63
Geta	9 121,13	7 363,06	2 306,52	9 669,58	-548,45
Hammarland	32 993,68	26 619,07	5 766,24	32 385,31	608,36
Jomala	17 853,03	17 911,76			
Kumlinge	6 254,48	5 139,45	2 306,52	7 445,97	-1 191,49
Kökar	4 178,33	3 332,69	2 306,52	5 639,21	-1 460,87
Lemland	46 368,18	37 472,15	6 919,44	44 391,59	1 976,59
Lumparland	7 727,45	6 259,78	2 306,52	8 566,30	-838,86
Mariehamn	39 630,91	39 128,78			
Saltvik	39 638,18	31 507,52	6 919,44	38 426,96	1 211,22
Sottunga	2 093,96	1 892,66	2 306,52	4 199,18	-2 105,22
Sund	19 984,24	16 386,83	4 613,04	20 999,87	-1 015,63
Vårdö	9 033,58	7 305,81	2 306,52	9 612,33	-578,75
Summa	328 700,00	276 600,00	54 202,80	330 802,80	-2 546,21

JÄMFÖRELSE Budget 2026–2025

Kostnads/intäktslag	Budget 2026	Budget 2025	Förändring %	Förändring euro
Kommunandelar	328 700,00	276 600,00	18,8 %	52 100,00
Intäkter	20 000,00	5 000,00	300,0 %	15 000,00
Personalkostnader	-203 500,00	-120 300,00	69,2 %	-83 200,00
Köp av tjänster	-134 200,00	-153 300,00	-12,5 %	19 100,00
Material, förnödenheter och varor	-6 000,00	-4 000,00	50,0 %	-2 000,00
Hyrer och övriga verksamhetskostnader	-5 000,00	-4 000,00	25,0 %	-1 000,00

Totalt ökar kommunandelarna med 52 100 € jämför med 2025 års fastställda budget. Skillnaderna mot 2025 är följande:

- **Ökning:** Dataskyddsombud (kommunerna betalar i dagsläget 54 200 € för motsvarande tjänst. Tjänsten är lagstadgad enligt LL om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen 2019:9)
- **Minskning:** Uppsagt avtal med Finlands kommunförbund
- **Minskning:** Ingen engångspost för en ny hemsida

I verksamheten för ÅKF ingår även allmänna prishöjningar och lönejusteringar.

Verksamheten för KAD regleras av avtalet med Jomala kommun och beräknas öka med 0,9 %.

EKONOMIPLAN År 2027–2028

I brist på säkra indikatorer om förändringar i kostnadsnivåer framöver förväntas en ökning av kostnader och intäkter om 2 % för verksamhetsår 2027 och 2028.

Anslag, tabeller och preliminära fördelningar som bilaga till detta dokument.

Ru
J



BILAGA 1 Uppgifter om redovisningen enligt debitering (2024)

SKATTEFÖRVALTNINGEN			UPPGIFTER OM REDOVISNINGEN ENLIGT DEBITERING						
Kommuner			2024 års beskattning						
Skatt, som skall betalas			38 072 041 084						
Redovisade förv - och kap. inkomstskatter			37 770 000 000						
Skatteåterbäring sammanlagt			2 980 000 000						
Lands-kap	Kommun	Namn	Kommunalskatt	Andel av samfundsskatt	Skattesats	Beskattningsbar inkomstkommunalskatt	Skattesats näringskatt	Beskattningsbar inkomstsamfundsskatt	Beskattningsbar inkomst summa
21	035	Brändö	1 987 600	221 433	17,70	11 229 381	0,20	1 107 165	12 336 546
21	043	Eckerö	3 203 473	97 597	18,50	17 316 070	0,20	487 985	17 804 055
21	060	Finström	9 930 451	513 973	19,50	50 925 390	0,20	2 569 865	53 495 255
21	062	Föglö	1 747 942	195 456	18,50	9 448 334	0,20	977 278	10 425 612
21	065	Geta	1 380 604	12 421	18,50	7 462 727	0,20	62 103	7 524 830
21	076	Hammarland	5 479 276	306 895	18,00	30 440 420	0,20	1 534 474	31 974 894
21	170	Jomala	21 674 082	1 593 407	17,50	123 851 898	0,20	7 967 034	131 818 932
21	295	Kumlinge	1 288 677	13 929	19,00	6 782 509	0,20	69 644	6 852 153
21	318	Kökar	699 946	14 848	19,70	3 553 028	0,20	74 241	3 627 268
21	417	Lemland	8 467 124	123 506	17,70	47 836 856	0,20	617 528	48 454 385
21	438	Lumparland	1 455 216	57 067	19,50	7 462 646	0,20	285 334	7 747 980
21	478	Mariehamn	48 426 385	6 176 607	17,00	284 861 087	0,20	30 883 035	315 744 122
21	736	Saltvik	6 468 687	1 488 212	18,50	34 965 877	0,20	7 441 061	42 406 939
21	766	Sottunga	363 186	14 374	18,00	2 017 697	0,20	71 872	2 089 570
21	771	Sund	3 604 124	36 697	19,00	18 969 075	0,20	183 483	19 152 558
21	941	Vårdö	1 574 205	46 727	19,00	8 285 291	0,20	233 634	8 518 924
Summa			117 750 978	10 913 147		665 408 285		54 565 737	719 974 023

Postadress
Ålands kommunförbund
Pb 230
AX-22 101 Mariehamn

Telefon och e-post
(018)22 582
info@kommun.ax

Besöksadress
Skolvägen 2
22410 Godby
www.kommun.ax

25



ÅLANDS
KOMMUNFÖRBUND

BILAGA 2 Fördelning kommunandelar – Invånarantal/skattekraft

Kommun	Invånare	% invånare		Skattekraft	% skattekraft		Totalt		Andelar Totalt	Per rat
		ÅKF	KAD		ÅKF	KAD	ÅKF	KAD		
Brändö	430	3,3 %	1,4 %	12 336 546	4,5 %	1,7 %	9 118	1 496	10 614	3 538
Eckerö	956	7,4 %	3,1 %	17 804 055	6,5 %	2,5 %	16 161	2 684	18 845	6 282
Finström	2 617	20,1 %	8,5 %	53 495 255	19,6 %	7,4 %	46 272	7 664	53 937	17 979
Föglö	502	3,9 %	1,6 %	10 425 612	3,8 %	1,4 %	8 946	1 481	10 427	3 476
Geta	514	4,0 %	1,7 %	7 524 830	2,8 %	1,0 %	7 815	1 307	9 121	3 040
Hammarland	1 636	12,6 %	5,3 %	31 974 894	11,7 %	4,4 %	28 300	4 693	32 994	10 998
Jomala	5 789		18,9 %	131 818 932		18,3 %		17 853	17 853	5 951
Kumlinge	273	2,1 %	0,9 %	6 852 153	2,5 %	1,0 %	5 370	884	6 254	2 085
Kökar	227	1,7 %	0,7 %	3 627 268	1,3 %	0,5 %	3 581	597	4 178	1 393
Lemland	2 134	16,4 %	7,0 %	48 454 385	17,8 %	6,7 %	39 796	6 572	46 368	15 456
Lumparland	371	2,9 %	1,2 %	7 747 980	2,8 %	1,1 %	6 630	1 097	7 727	2 576
Mariehamn	11 866		38,7 %	315 744 122		43,9 %		39 631	39 631	13 210
Saltvik	1 778	13,7 %	5,8 %	42 406 939	15,6 %	5,9 %	34 027	5 611	39 638	13 213
Sottunga	101	0,8 %	0,3 %	2 089 570	0,8 %	0,3 %	1 796	297	2 094	698
Sund	1 001	7,7 %	3,3 %	19 152 558	7,0 %	2,7 %	17 140	2 844	19 984	6 661
Vårdö	459	3,5 %	1,5 %	8 518 924	3,1 %	1,2 %	7 747	1 287	9 034	3 011
Summa	30 654	100 %	100 %	719 974 023	100 %	100 %	232 700	96 000	328 700	109 567

Postadress
Ålands kommunförbund
Pb 230
AX-22 101 Mariehamn

Telefon och e-post
(018)22 582
info@kommun.ax

Besöksadress
Skolvägen 2
22410 Godby
www.kommun.ax